

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς: Υπουργό Προστασίας του Πολίτη κ. Μ. Χρυσοχοϊδη

Θέμα: «Εκρηκτική υπερπληρότητα των ελληνικών σωφρονιστικών καταστημάτων – Επανειλημμένες καταδίκες της χώρας από το ΕΔΔΑ και ανάγκη άμεσης λήψης μέτρων»

Η κατάσταση που επικρατεί στα ελληνικά σωφρονιστικά καταστήματα έχει πλέον λάβει διαστάσεις γενικευμένης κρίσης, με σοβαρές συνέπειες τόσο για την ασφάλεια των εργαζομένων όσο και για τα θεμελιώδη δικαιώματα των κρατουμένων.

Χαρακτηριστική είναι η επιστολή της Ένωσης Υπαλλήλων του Σωφρονιστικού Καταστήματος Δράμας, σύμφωνα με την οποία το κατάστημα, με εγκεκριμένη χωρητικότητα **597 κρατουμένων**, φιλοξενεί σήμερα **877 κρατούμενους**, ενώ με τις επικείμενες μεταγωγές ο αριθμός αναμένεται να ανέλθει στους **927**, δηλαδή σε ποσοστό πληρότητας που αγγίζει το **155%** της δυναμικότητάς του. Οι εργαζόμενοι περιγράφουν συνθήκες μόνιμης υπερπληρότητας, με θαλάμους που φιλοξενούν πολύ περισσότερους κρατούμενους από όσους προβλέπονται, γεγονός που θέτει σε κίνδυνο τόσο την εύρυθμη λειτουργία του καταστήματος όσο και την ασφάλεια προσωπικού και κρατουμένων.

Η εικόνα αυτή δεν περιορίζεται στη Δράμα, αλλά αντανakλά το σύνολο του ελληνικού σωφρονιστικού συστήματος. Η χώρα μας έχει επανειλημμένα καταδικαστεί από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου για απάνθρωπες και εξευτελιστικές συνθήκες κράτησης, κατά παράβαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ. Αντί όμως να αντιμετωπιστούν οι χρόνιες παθογένειες του σωφρονιστικού συστήματος, το κόστος των αποζημιώσεων μετακυλίνεται διαρκώς στους Έλληνες φορολογούμενους.

Μάλιστα, μετά τη θέσπιση του άρθρου 6Α του Σωφρονιστικού Κώδικα, οι κρατούμενοι μπορούν πλέον να διεκδικούν αποζημίωση και ενώπιον των ελληνικών δικαστηρίων για τις συνθήκες κράτησής τους. Ως αποτέλεσμα, η οικονομική επιβάρυνση του Δημοσίου αυξάνεται συνεχώς, καθώς εκτός από τις καταδίκες του ΕΔΔΑ, το Ελληνικό Δημόσιο καλείται να καταβάλει αποζημιώσεις και κατόπιν αποφάσεων των εθνικών δικαστηρίων, εξαιτίας της αδυναμίας του να διασφαλίσει αξιοπρεπείς συνθήκες κράτησης.

Παράλληλα, σύμφωνα με τα πρόσφατα στατιστικά στοιχεία της Γενικής Γραμματείας Αντεγκληματικής Πολιτικής, περίπου το **51% των κρατουμένων στις ελληνικές φυλακές είναι αλλοδαποί**. Το γεγονός αυτό καθιστά αναγκαία την αξιολόγηση της εφαρμογής των διεθνών συμβάσεων για τη μεταφορά καταδίκων στις χώρες ιθαγένειάς τους, όπου αυτό είναι νομικά εφικτό, καθώς και της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών επιστροφής μετά την έκτιση της ποινής. Συγχρόνως, οι ετήσιες εκθέσεις της Ελληνικής Αστυνομίας για το οργανωμένο έγκλημα καταγράφουν ότι περίπου το **ένα τέταρτο των μελών των εξαρθρωμένων εγχώριων εγκληματικών ομάδων** αφορά ομάδες Ρομά, κυρίως σε εγκλήματα κατά της ιδιοκτησίας, γεγονός που αναδεικνύει την ανάγκη στοχευμένων πολιτικών πρόληψης και καταπολέμησης της εγκληματικότητας.

Επειδή η υπερπληρότητα των φυλακών συνιστά πλέον σοβαρό ζήτημα δημόσιας ασφάλειας, προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων αλλά και σημαντικής οικονομικής επιβάρυνσης του κρατικού προϋπολογισμού,

ερωτάται ο κ. Υπουργός:

1. Ποια άμεσα μέτρα προτίθεται να λάβει η Κυβέρνηση για την αποσυμφόρμη των σωφρονιστικών καταστημάτων, ιδίως δε του Σωφρονιστικού Καταστήματος Δράμας;
2. Ποιο είναι το συνολικό ποσό που έχει καταβάλει το Ελληνικό Δημόσιο την τελευταία δεκαετία λόγω καταδικαστικών αποφάσεων του ΕΔΔΑ και αποφάσεων των ελληνικών δικαστηρίων που αφορούν απάνθρωπες ή εξευτελιστικές συνθήκες κράτησης;
3. Πόσοι από τους κρατούμενους που είναι αλλοδαποί πληρούν τις προϋποθέσεις μεταφοράς στη χώρα ιθαγένειάς τους ή επιστροφής μετά την έκτιση της ποινής τους;
4. Ποιες πρωτοβουλίες προτίθεται να αναλάβει η Κυβέρνηση για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των διεθνών συμβάσεων μεταφοράς καταδίκων, ώστε να περιοριστεί η υπερπληρότητα των ελληνικών φυλακών και η διαρκής επιβάρυνση του Έλληνα φορολογούμενου;

Αθήνα, 28.07.2026

Ο Βουλευτής Επικρατείας

Αθανάσιος Ρακοβαλής

Δημοκρατικό Πατριωτικό Λαϊκό Κίνημα «Νίκη»